

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนานักศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์นั้น ครอบคลุมสาระดังนี้ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวม และการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนานักศึกษาสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษา
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนานักศึกษาในสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ 3 แห่งคือ วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และวิทยาลัยครูสวนสุนันทา โดยมีจำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมด 477 คน และเก็บแบบสอบถามคืนได้ 460 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.94

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ฌมีผู้บริหาร และอาจารย์ มีข้อคำถามเรื่อง สถานที่ทำงาน ตำแหน่งการทำงาน ส่วนฌมีนักศึกษา มีข้อคำถามเรื่อง สถานที่ศึกษา หลักสูตรที่ศึกษา เพศ อายุ น้ำหนัก ส่วนสูงและคะแนนเฉลี่ย
- ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา นักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีทางเลือก 5 ระดับ แบบสอบถามในตอนที่ 2 นี้มี 71 ข้อ โดยในแต่ละด้านจะมีคำถามให้ผู้ตอบจัดอันดับอยู่ 2 ข้อ และมีคำถามปลายเปิดที่ถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่ต้องการพัฒนานักศึกษาอยู่ด้านละ 2 ข้อ ข้อคำถามนี้จะใช้เหมือนกันทั้ง 2 ฌมี
- ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็น เกี่ยวกับการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกของการพัฒนานักศึกษา

เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางพัฒนานักศึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์เป็น 2 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 เป็นข้อมูล เกี่ยวกับกิจกรรมที่พัฒนานักศึกษา ปัญหาและอุปสรรค ในการจัดดำเนินการ

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเอง จากนั้นนำข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาคัดเลือก ตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อการวิเคราะห์

ข้อมูล โดยใช้วิธีการทางค่าสถิติดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ความคิด เห็น เกี่ยวกับแนวทางพัฒนานักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แต่ละรายข้อกระทง ของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ส่วนค่าตามในข้อให้จัดอันดับคุณภาพการจัดกิจกรรม และความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาตามแบบสอบถาม ซึ่งจะมีอยู่ในแต่ละแนวทางพัฒนา วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ และข้อคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา โดยใช้วิธีวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างแต่ละด้านใช้วิธีทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีของ เซฟ เฟ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการให้ลำดับความสำคัญของการพัฒนานักศึกษา วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ

ภายหลังการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เพื่อนำมาประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดพัฒนานักศึกษาในปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดดำเนินการ วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะ เสนอความลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 61) นักศึกษาส่วนมากอายุระหว่าง 22-23 ปี (ร้อยละ 46.34) มีน้ำหนักระหว่าง 45-54 กิโลกรัม (ร้อยละ 48.01) มีส่วนสูงระหว่าง 160-164 เซนติเมตร (ร้อยละ 25.33) และมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 2.99 (ร้อยละ 51.33)

ตอนที่ 2 ความคิด เห็น เกี่ยวกับแนวทางพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

1. ด้านสุขภาพกายและจิต

ความคิด เห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) โดยกลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 3.15$) เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 14 "วิทยาลัยจัดที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ มีสวน มีที่นั่งพักผ่อนเพื่อสร้างบรรยากาศแวดล้อมให้นักศึกษามีความสุขสดชื่น" ได้คะแนนสูงสุด ($\bar{X} = 3.64$) ข้อ 4 "วิทยาลัยดูแล ระเบียบประวัติดูสุขภาพของนักศึกษาและเรียกนักศึกษาที่มีสุขภาพไม่ดีพบตามโอกาสเพื่อให้ค่าปรึกษาแนะแนว" ได้คะแนนต่ำสุด ($\bar{X} = 1.96$) และข้อ 8 "วิทยาลัยได้จัดหอพักให้เป็นที่พักสำหรับพัฒนานักศึกษาทั้งร่างกายและจิตใจ" วิทยาลัยไม่ได้จัดดำเนินการ

2. ด้านสติปัญญาและความสามารถ

ความคิด เห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 3.22$) เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1 "อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษาคิดหาเหตุผลและค้นคว้าด้วยตนเองอยู่เสมอ" ได้คะแนนสูงสุด ($\bar{X} = 3.43$) และข้อ 8 "วิทยาลัยจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักศึกษาที่ทำกิจกรรมและนักศึกษาที่เรียนอ่อน" ได้คะแนนต่ำสุด ($\bar{X} = 1.91$)

3. ด้านอาชีพ

ความคิด เห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 3.44$) เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1 "วิทยาลัยจัดให้นักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติ

หรือสัมพันธ์กับสภาพงานจริง เพื่อให้เกิดทักษะในประสบการณ์วิชาชีพอย่างเพียงพอ" ได้คะแนนสูงสุด ($\bar{X} = 3.65$) และข้อ 3. "วิทยาลัยจัดห้องสมุดอาชีพที่มีข้อมูลทางด้านอาชีพ เช่น เอกสาร ภาพยนตร์ เทปบรรยายด้านอาชีพต่าง ๆ ให้นักศึกษาและอาจารย์ที่สนใจได้ศึกษาข้อมูล" ได้คะแนนต่ำสุด ($\bar{X} = 2.33$)

4. ด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดพัฒนานักศึกษาในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงสุด ($X = 3.51$) เมื่อแยกวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ข้อ 5 "วิทยาลัยส่งเสริมให้สภาหรือสโมสรนักศึกษาได้ทำงานอย่างอิสระ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมดูแลอย่างใกล้ชิด" ได้คะแนนสูงสุด ($\bar{X} = 3.61$) และข้อ 10 "วิทยาลัยจัดบริการพัฒนาอารมณ์ให้แก่นักศึกษา โดยให้นักศึกษาเข้าพบอาจารย์เพื่อแนะแนวด้านการควบคุมอารมณ์ตนเอง" ได้คะแนนต่ำสุด ($\bar{X} = 2.36$)

ตอนที่ 3 ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม ของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับแนวทางพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบเป็นรายคู่ ปรากฏว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์แตกต่างกับนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่คะแนนเฉลี่ยของผู้บริหารและอาจารย์สูงกว่านักศึกษา

ตอนที่ 4 คุณภาพของการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ ด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

1. ด้านสุขภาพกายและจิต

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณภาพของการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านนี้ ข้อ 14 "วิทยาลัยจัดที่พักผ่อนหย่อนใจ มีสวน มีที่นั่งพักผ่อนเพื่อสร้างบรรยากาศแวดล้อมให้นักศึกษามีความสุขสดชื่น" ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 จากผู้บริหาร (ร้อยละ 30) คะแนนอันดับ 1 และอันดับ 2 จากอาจารย์ (ร้อยละ 34.61) (ร้อยละ 24.62) และได้รับคะแนนอันดับ 1 และอันดับ 3 จากนักศึกษา (ร้อยละ 33) (ร้อยละ 22)

2. ด้านสติปัญญาและความสามารถ

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านนี้ ข้อ 10 "วิทยาลัยจัดหนังสือในห้องสมุดให้มีพอเพียงและมีเนื้อหาสอดคล้องกับวิชาที่เรียน" ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 จากผู้บริหาร (ร้อยละ 50) คะแนนอันดับ 1 และอันดับ 2 จากอาจารย์ (ร้อยละ 51.54) (ร้อยละ 20.77) และคะแนนอันดับ 1 จากนักศึกษา (ร้อยละ 41.66)

3. ด้านอาชีพ

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณภาพของการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในด้านนี้ ข้อ 1 "วิทยาลัยจัดให้นักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติหรือสัมผัสกับสภาพงานจริง เพื่อให้เกิดทักษะในประสบการณ์วิชาชีพอย่างเพียงพอ" ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 จากผู้บริหาร (ร้อยละ 33.33) จากอาจารย์ (ร้อยละ 40) และจากนักศึกษา (ร้อยละ 43)

4. ด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณภาพของกิจกรรมที่จัดพัฒนานักศึกษา ในด้านนี้ ผู้บริหารเห็นว่า ข้อ 3 "วิทยาลัยจัดกิจกรรมที่ฝึกความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี เช่น กิจกรรมชมรม การอยู่ค่ายพักแรม จัดกิจกรรมลูกเสือ เป็นต้น" จัดได้คุณภาพดีเป็นอันดับ 1 (ร้อยละ 20) อาจารย์เห็นว่า ข้อ 5 "วิทยาลัยส่งเสริมให้สภาหรือสโมสรนักศึกษาได้ทำงานอย่างอิสระ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาดูแลอย่างใกล้ชิด จัดได้คุณภาพดีเป็นอันดับ 1 (ร้อยละ 22.31) และนักศึกษาเห็นว่า ข้อ 17 "วิทยาลัยจัดให้นักศึกษามีโอกาสสนทนาธรรมทุกสัปดาห์" จัดได้คุณภาพดีเป็นอันดับ 1 (ร้อยละ 22.33)

ตอนที่ 5 ความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาตามแบบสอบถามด้านสุขภาพกายและ

จิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทาง

สังคม คุณธรรมและจริยธรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษา

1. ด้านสุขภาพกายและจิต

ความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา
ด้านสุขภาพกายและจิต ข้อที่ทั้ง 3 กลุ่มตัวอย่างต้องการเป็นอันดับ 1 คือข้อ 1 "วิทยาลัย
จัดให้มีกิจกรรมกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ" ได้คะแนนอันดับ 1 จากผู้บริหาร
(ร้อยละ 36.66) จากอาจารย์ (ร้อยละ 28.46) และนักศึกษา (ร้อยละ 19.66)

2. ด้านสติปัญญาและความสามารถ

ความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญาและความสามารถของผู้บริหาร
คือข้อ 2 "ผู้บริหารส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจากการทดลอง โดย
การจัดสถานที่ทดลอง และให้การสนับสนุน การทดลองจะครอบคลุมถึงด้านเกษตร อุตสาหกรรม
วิทยาศาสตร์ และด้านอื่น ๆ" ได้คะแนนเป็นอันดับ 1 (ร้อยละ 20) ข้อ 5 "วิทยาลัยสนับสนุน
ให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง" ได้คะแนนเป็น
อันดับ 1 จากอาจารย์ (ร้อยละ 30.77) และข้อ 10 "วิทยาลัยจัดหนังสือในห้องสมุดให้มี
พอเพียงและมีเนื้อหาสอดคล้องกับวิชาที่เรียน" ได้คะแนนเป็นอันดับหนึ่งจากนักศึกษา (ร้อยละ
21.33) 8

3. ด้านอาชีพ

ความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา
ด้านอาชีพ ข้อ 11 "วิทยาลัยจัดอบรมพิเศษให้แก่นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาเพื่อเป็นการ
เตรียมตัวในการสอบเข้าทำงาน" ได้คะแนนเป็นอันดับ 1 จากผู้บริหาร (ร้อยละ 20) จาก
อาจารย์ (ร้อยละ 21.54) และจากนักศึกษา (ร้อยละ 26.67) ได้คะแนนเป็นอันดับ 2
จากผู้บริหาร (ร้อยละ 26.67) และได้คะแนนเป็นอันดับ 3 จากอาจารย์ (ร้อยละ 15.38)

4. ด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม

ความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา
ด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม ข้อ 4 "วิทยาลัยจัดหน่วยพัฒนาบุคลิกภาพ
ให้มีทั้งกิจกรรมบรรยายและแนวทางปฏิบัติ" ได้คะแนนเป็นอันดับ 1 จากผู้บริหาร (ร้อยละ 13.33)

และได้คะแนนเป็นอันดับ 3 จากนักศึกษา (ร้อยละ 8.67) ข้อ 14 อาจารย์จัดโครงการพัฒนานักศึกษาโดยการให้นักศึกษาเข้ารับการอบรมทั้งภาคบรรยายและปฏิบัติ ทางคุณธรรม รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม" ได้คะแนนเป็นอันดับ 1 และอันดับ 3 จาก ๗ อาจารย์ (ร้อยละ 16.15) (ร้อยละ 20) และข้อ 11 "วิทยาลัยจัดประสบการณ์ตรงให้นักศึกษาได้ติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกในการจัดกิจกรรม" ได้คะแนนเป็นอันดับ 1 จากนักศึกษา (ร้อยละ 12.33)

ตอนที่ 6 กิจกรรมที่วิทยาลัยจัด เพื่อพัฒนานักศึกษา นอกเหนือจากกิจกรรมในแบบสอบถาม ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

กิจกรรมที่วิทยาลัยจัด เพื่อพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต นอกเหนือจากแบบสอบถาม กิจกรรมที่จัดมากที่สุดคือ วิทยาลัยจัดกีฬา กีฬาระหว่างวิชาเอกและร่วมแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบัน (ความถี่ 184)

กิจกรรมที่วิทยาลัยจัด เพื่อพัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญาและความสามารถ นอกเหนือจากแบบสอบถาม กิจกรรมที่จัดมากที่สุดคือ วิทยาลัยสนับสนุนให้นักศึกษาไปดูงานและชมนิทรรศการตามสถาบันต่าง ๆ (ความถี่ 167) และวิทยาลัยเปิดโอกาสให้ชมรมต่าง ๆ จัดแสดงผลงานของชมรมเนื่องในโอกาสต่าง ๆ (ความถี่ 124)

กิจกรรมที่วิทยาลัยจัดพัฒนานักศึกษาด้านอาชีพ นอกเหนือจากแบบสอบถามกิจกรรมที่จัดอยู่ในระดับมากที่สุดคือ วิทยาลัยแนะนำข้อมูลแหล่งรับสมัครงานในวันปัจฉิมนิเทศ (ความถี่ 108)

กิจกรรมที่วิทยาลัยจัดพัฒนานักศึกษาด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม นอกเหนือจากแบบสอบถาม กิจกรรมที่จัดมากที่สุดคือ วิทยาลัยจัดโครงการฝึกอบรมรักษาความมั่นคงภายใน (ความถี่ 112)

ตอนที่ 7 กิจกรรมที่ต้องการเพื่อพัฒนานักศึกษา นอกเหนือจากแบบสอบถามและเป็นกิจกรรมที่วิทยาลัยไม่ได้จัด ในด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม ของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

ความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต นอกเหนือจากแบบสอบถาม และกิจกรรมที่วิทยาลัยไม่ได้จัด กิจกรรมที่ต้องการมากที่สุดคือ วิทยาลัยจัดตรวจสุขภาพนักศึกษา โดยแพทย์ผู้ชำนาญอย่างน้อยปีละครั้ง (ความถี่ 134) และกิจกรรมที่มีความต้องการมากที่สุดคือ วิทยาลัยจัดให้มีการพบปะ สังสรรค์ ระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา (ความถี่ 106)

ความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญาและความสามารถ นอกเหนือจากแบบสอบถามและกิจกรรมที่วิทยาลัยไม่ได้จัด กิจกรรมที่ต้องการมากที่สุดคือ วิทยาลัยจัดชั่วโมงพิเศษ โดยทำเป็นตารางวิชา วัน เวลา ระบุชื่อกิจกรรม แล้วเชิญชวนนักศึกษาเข้ารับฟังการบรรยายจากอาจารย์ (ความถี่ 113)

ความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านอาชีพ นอกเหนือจากแบบสอบถามและกิจกรรมที่วิทยาลัยไม่ได้จัด กิจกรรมที่ต้องการมากที่สุดคือ วิทยาลัยจัดนำนักศึกษาไปดูสถานที่ประกอบการจริง (ความถี่ 117)

ความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม นอกเหนือจากแบบสอบถามและกิจกรรมที่วิทยาลัยไม่ได้จัด กิจกรรมที่ต้องการมากที่สุดคือ วิทยาลัยเชิญบุคคลตัวอย่างหรือผู้ที่มีชื่อเสียงทางคุณธรรมจริยธรรมมาบรรยาย และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบปะ พูดคุย (ความถี่ 104) กิจกรรมที่มีความต้องการมากที่สุดคือ วิทยาลัยจัดประกวดมารยาทและการปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย (ความถี่ 127) และวิทยาลัยจัดโครงการธรรมทายาทในช่วงปิดภาคการศึกษา (ความถี่ 106)

ตอนที่ 8 ลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนานักศึกษา

การให้ลำดับความสำคัญของการพัฒนานักศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา อันดับที่ 1 คือ การพัฒนานักศึกษาด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม (ร้อยละ 33.70) อันดับที่ 2 คือ การพัฒนานักศึกษาด้านอาชีพ (ร้อยละ 24.30) อันดับที่ 3 คือ การพัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญาและความสามารถ (ร้อยละ 24.10) และอันดับที่ 4 คือ การพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต (ร้อยละ 17.83) แต่เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มพบว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การพัฒนานักศึกษาด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรมมีความสำคัญเป็นอันดับ 1 ส่วนอันดับที่ 2 ผู้บริหาร

เห็นว่า ควรพัฒนานักศึกษาด้านอาชีพ อาจารย์ เห็นว่าควรพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิตและนักศึกษา เห็นว่าควรพัฒนาด้านสติปัญญาและความสามารถ

ตอนที่ ๑ การสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารซึ่งประกอบด้วย รองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา รองอธิการฝ่ายบริหาร และรองอธิการฝ่ายวิชาการ จำนวน 5 คน อาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรมสโมสรมักศึกษา จำนวน 10 คน และนักศึกษาที่เป็นกรรมการสโมสรมักศึกษา และนักศึกษาทั่วไป จำนวน 15 คน ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

ด้านสุขภาพกายและจิต

การจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต กิจกรรมที่จัดดำเนินการจัด ในรูปของโครงการต่าง ๆ กิจกรรมที่พัฒนานักศึกษาด้านร่างกายมีโครงการแข่งขันกีฬา ภายใน โครงการจัดห้องพยาบาลสำหรับบริการนักศึกษา โครงการอาหารกลางวัน ปัญหาและอุปสรรคของการจัดดำเนินการด้านนี้คือ ขาดงบประมาณสนับสนุน เครื่องอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ และไม่มีแพทย์ พยาบาล ประจำห้องพยาบาล ส่วนการพัฒนาด้านจิตใจนั้น ที่จัดดำเนินการคือ วิทยาลัยจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดสวยงาม จัดอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนวไว้บริการให้คำปรึกษาแนะแนวแก่นักศึกษา และกิจกรรมนันทนาการ ปัญหาและอุปสรรคที่พบในส่วนนี้คือ ห้องให้คำปรึกษายังไม่เหมาะสม อาจารย์ที่ปรึกษาขาดคู่มือให้คำปรึกษา และอาจารย์และนักศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมน้อย

ด้านสติปัญญาและความสามารถ

การจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญาและความสามารถ กิจกรรมที่จัด เป็นการจัดกิจกรรมทางวิชาการของชมรมหรือภาควิชา การจัดทัศนศึกษา และการฝึกงานของภาควิชาต่าง ๆ ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคือการขาดงบประมาณสนับสนุนและอาจารย์ และนักศึกษา ให้ความสนใจน้อย

ด้านอาชีพ

กิจกรรมที่พัฒนานักศึกษาด้านอาชีพ กิจกรรมที่จัดมีดังนี้คือ การฝึกประสบการณ์

วิชาชีพ การจัดแสดงผลงานของภาควิชา การประกาศรับสมัครงานของหน่วยงานต่าง ๆ และ การอบรมพิเศษให้แก่นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมตัวสอบ เข้าทำงาน ปัญหา และอุปสรรคที่พบคือ ขาดการประสานงานที่ีระหว่างหน่วยงานที่ฝึกกับวิทยาลัย และวิทยาลัยยังขาดข้อมูล เกี่ยวกับการรับสมัครงาน

ด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม

การจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านนี้ กิจกรรมที่จัดคือ โครงการพัฒนามุขลิกภาพและ จริยธรรม โครงการอาสาพัฒนาชนบท การฝึกอบรมลูกเสือ โครงการบำเพ็ญประโยชน์ โครงการนิมนต์พระมาจุดธูปเพื่อสันทนาธรรม และโครงการพัฒนาผู้นำนักศึกษา ปัญหาและอุปสรรค ที่พบคือ ขาดงบประมาณสนับสนุน และนักศึกษาขาดการปฏิบัติที่ต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. การพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับการจัดดำเนินการ เพื่อกำหนดการเพื่อพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต ทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแล้ว พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 3.15$) รองลงมาคือ อาจารย์ ($\bar{X} = 3.10$) และ นักศึกษา ($\bar{X} = 2.65$) ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่า ผู้บริหาร และ อาจารย์ แตกต่างกับนักศึกษาย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้บริหารและอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษา การที่ผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่าวิทยาลัยดำเนินการในด้านนี้สูง กว่านักศึกษา เป็นเพราะว่าผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่าการที่จะพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ที่มี สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีอารมณ์แจ่มใสร่าเริง สามารถศึกษาเล่าเรียนได้โดยไม่มีอุปสรรค วิทยาลัยต้องจัดสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพดี เช่น บริเวณภายในวิทยาลัยต้องสะอาด เรียบร้อย และสวยงาม มีสถานที่พักผ่อน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ผ่อนคลายความตึงเครียด จากการศึกษาเล่า เรียน ซึ่งวิทยาลัยก็ได้ให้ความสนใจในเรื่องนี้และได้พยายามปรับปรุงตกแต่งบริเวณอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้ผู้บริหารและอาจารย์ เห็นว่าวิทยาลัยได้จัดดำเนินการในด้านนี้สูงกว่านักศึกษา

ดังจะเห็นได้จากการให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในข้อ 4 "วิทยาลัยจัดที่พักผ่อนหย่อนใจ มีสวน มีที่นั่งพักผ่อนเพื่อสร้างบรรยากาศแวดล้อมให้นักศึกษามีความสุขสดชื่น" ซึ่งอาจารย์มีความคิดเห็นว่าวิทยาลัยจัดดำเนินการในด้านนี้สูงสุด ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือ ผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.03$) และนักศึกษาเห็นว่าวิทยาลัยจัดดำเนินการในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) ที่นักศึกษาเห็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่า วิทยาลัยยังบริการที่นั่งพักผ่อนไม่เพียงพอกับจำนวนความต้องการของนักศึกษา และจากการสัมภาษณ์การจัดบริการในด้านนี้พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการจัดดำเนินการคือ วิทยาลัยขาดงบประมาณในการปรับปรุงดูแลรักษา (ความถี่ 13) ปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวจึงอาจมีผลให้การจัดดำเนินการได้ไม่เต็มที่ บริการไม่ได้ตามที่นักศึกษาต้องการ

เมื่อพิจารณาคูณภาพของการจัดดำเนินการในด้านนี้แล้ว ปรากฏว่า ข้อ 4 "วิทยาลัยจัดที่พักผ่อน หย่อนใจ มีสวน มีที่นั่งพักผ่อนเพื่อสร้างบรรยากาศแวดล้อมให้นักศึกษามีความสุขสดชื่น" ได้รับการจัดอันดับให้อยู่อันดับที่ 1 จาก 3 กลุ่ม และยังได้อันดับ 2 จาก ผู้บริหาร อาจารย์ และอันดับ 3 จากนักศึกษา นั้นแสดงว่า วิทยาลัยได้จัดสภาพแวดล้อมในข้อนี้ได้ดีที่สุดในข้อนี้ได้อันดับที่ 1 ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษา การจัดดำเนินการในข้อนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรรถพร คุณพันธ์ (2521 : 23-24) ซึ่งได้สร้างแบบมาตราวัดสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย และตรงกับทฤษฎีเฉพาะที่ 5 กล่าวว่า มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดีได้จะต้องมีอาคารสถานที่ที่ดี ทั้งในปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องอาหาร มีที่นั่งพักผ่อน และอื่น ๆ เพียงพอกับจำนวนนิสิต ดังนั้นสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์จึงได้ดำเนินการอย่างดีที่สุด แม้ว่าสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ตั้งอยู่ใจกลางเมือง สถานที่คับแคบ มีสิ่งรบกวนจากสภาพแวดล้อมข้างเคียงมาก แต่ก็ได้พยายามจัดพัฒนาบริเวณ สถานที่พักผ่อนให้สะอาด เรียบร้อย สวยงาม ให้นักศึกษาพักผ่อนและผ่อนคลายความตึงเครียดจากการเรียน ซึ่งการดำเนินการในข้อนี้ทั้งผู้บริหาร และนักศึกษามีความต้องการให้วิทยาลัยจัดดำเนินการอยู่ในอันดับ 2 แสดงว่าการจัดดำเนินการในข้อนี้ทั้ง 3 กลุ่มเห็นว่า เป็นกิจกรรมที่สำคัญและจำเป็นยิ่ง

การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต นอกเหนือจากในแบบสอบถามแล้ว กิจกรรมที่จัดดำเนินการมากที่สุดคือ "กีฬาระหว่างวิชาเอกและร่วมแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบัน" (ความถี่ 184) เป็นกิจกรรมที่จัดมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รัชณี คำแสน (2523 : 151-157) แสดงว่าวิทยาลัยจัดกิจกรรมทางด้านกีฬา

มากที่สุด แต่เมื่อพิจารณาถึงคุณภาพในการจัดกิจกรรมปรากฏว่ากิจกรรมในข้อนี้ไม่ได้รับการจัดอันดับจาก 1-3 แสดงว่ากิจกรรมทางด้านกีฬาถึงแม้จะจัดมากแต่คุณภาพยังไม่ดีพอ ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่าสาเหตุที่การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับกีฬาได้ไม่ดีเท่าที่ควรเป็นเพราะ วิทยาลัยขาดงบประมาณสนับสนุน (ความถี่ 21) เครื่องอำนวยความสะดวก เช่น สนาม อุปกรณ์ บริการไม่เพียงพอ (ความถี่ 16) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นภพร ทศนัยนา (2525) และอาจารย์และนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมน้อย (ความถี่ 15) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชินอารมภ์ ภาวะพฤติ (2525 : 218-221) นั้นแสดงว่าถึงแม้วิทยาลัยจะจัดกิจกรรมทางด้านกีฬามากแต่นักศึกษายังให้ความร่วมมือน้อย แต่เมื่อพิจารณาถึงความต้องการของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมด้านนี้ตามแบบสอบถาม ปรากฏว่ากิจกรรมที่ทั้ง 3 กลุ่ม ต้องการเป็นอันดับ 1 คือ "วิทยาลัยจัดให้มีกิจกรรมกีฬาและออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ" ความต้องการข้อนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเจริญ กระบวนรัตน์ และคณะ (2525) ในข้อ 1 ที่ว่า ข้าราชการและนิสิตต้องการได้รับการบริการทางด้านออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าทั้ง 3 กลุ่มให้ความสำคัญของการพัฒนาด้านสุขภาพกายและจิต ส่วนความต้องการเป็นอันดับที่ 2 ของอาจารย์ถือว่าเป็นข้อที่สำคัญอีกข้อหนึ่งคือ "วิทยาลัยจัดอาหารชุดให้มีคุณภาพทางโภชนาการครบทั้ง 5 หมู่ เพื่อจำหน่ายแก่นักศึกษา โดยที่วิทยาลัยจัดเองหรือควบคุมให้ร้านค้าดำเนินการดังกล่าว" แสดงว่าอาจารย์เห็นความสำคัญของการรับประทานอาหารอันจะนำไปสู่การเจริญเติบโตของร่างกายและมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถที่จะศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อดูผลการวิจัยในส่วนของสถานภาพของนักศึกษา พบว่านักศึกษาส่วนมาก (ร้อยละ 48.01) มีน้ำหนักอยู่ระหว่าง 45-54 กิโลกรัม และมีส่วนสูงระหว่าง 160-164 เซนติเมตร เมื่อเทียบกับน้ำหนักและส่วนสูงของเยาวชนชาย หญิงที่เป็นมาตรฐาน (สุชาติ โสมประยูร, 2514 : 32) เมื่ออายุ 20 ปี ชายมีน้ำหนัก 52.57 กิโลกรัม สูง 164.47 เซนติเมตร หญิง น้ำหนัก 47.33 กิโลกรัม สูง 155.36 เซนติเมตร เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วน้ำหนัก และส่วนสูงของนักศึกษาสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ส่วนข้อที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นว่าวิทยาลัยจัดดำเนินการน้อย ($\bar{X} = 1.90$) คือ ข้อ "วิทยาลัยตระเตรียมประวัติสุขภาพของนักศึกษาและเรียกนักศึกษาที่มีสุขภาพไม่ดีพบตามโอกาสเพื่อให้ค่าปรึกษาแนะแนว" ที่เป็นดังนี้เป็นเพราะว่าการให้บริการด้านสุขภาพแก่นักศึกษาของวิทยาลัยเป็นเพียงการให้การรักษาระเบียงต้น สามารถบริการได้เพียง

รายที่เจ็บไข้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ผู้ดูแลงานด้านอนามัยจะเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษาและ นักศึกษาวินิจฉัยเอกสุขศึกษาเท่านั้น และผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์พบว่า ปัญหาและอุปสรรค ในการบริการงานอนามัยคือ ไม่มีแพทย์และพยาบาลประจำ (ความถี่ 17) และการประสานงานระหว่างวิทยาลัยกับโรงพยาบาลไม่คล่องตัว (ความถี่ 14) จากปัญหาและอุปสรรค ดังกล่าวจึงทำให้การบริการด้านอนามัยไม่ดีเท่าที่ควร เพราะไม่มีแพทย์และพยาบาลให้บริการ ตรวจรักษาโรคแก่นักศึกษา หากมีนักศึกษาที่ป่วยหนักก็จะนำส่งโรงพยาบาล

ความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต นอกเหนือจาก แบบสอบถามและเป็นกิจกรรมที่วิทยาลัยไม่ได้จัด พบว่า กิจกรรมที่ทั้ง 3 กลุ่มมีความต้องการ มากที่สุดคือ "วิทยาลัยจัดตรวจสุขภาพนักศึกษา โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (ความถี่ 191) ซึ่งแสดงว่าทั้ง 3 กลุ่มเห็นความสำคัญของการพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกาย และจิตอย่างแท้จริง ซึ่งจะ เป็นแนวทางพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิตให้สมบูรณ์แข็งแรง

2. การพัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญาและความสามารถ

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดดำเนินการ พัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญาและความสามารถ ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) เมื่อเรียงลำดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.22$) รองลงมาคือ อาจารย์ ($\bar{X} = 2.90$) และนักศึกษามีความคิดเห็นต่ำสุด ($\bar{X} = 2.54$) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็น แตกต่างกับนักศึกษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้บริหารและอาจารย์มีค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นสูงกว่านักศึกษา การที่ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็น ว่าวิทยาลัยจัดดำเนินการ ในด้านนี้สูงกว่านักศึกษา เป็น เพราะ เห็นว่าวิทยาลัยมีหน้าที่ที่จะพัฒนานักศึกษาด้าน สติปัญญาและ ความสามารถ มีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนให้นักศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม และจัดประสพ- การณ์ให้นักศึกษาให้มากที่สุด ซึ่งจะ เห็นได้จากการให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดในข้อ 10 "วิทยาลัยจัด หนังสือในห้องสมุด ให้มีเพียงพอและมีเนื้อหาสอดคล้องกับวิชาที่เรียน" จากผู้บริหารสูงสุด ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือ อาจารย์ ($\bar{X} = 3.95$) ส่วนนักศึกษาเห็นว่าวิทยาลัยจัดดำเนินการข้อนี้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) ที่นักศึกษาเห็นดังนี้ อาจ เป็นเพราะว่า การ จัดหนังสือ เอกสาร และตำราต่าง ๆ ของห้องสมุดจะจัดหนังสือสนองความต้องการของภาควิชา

ต่าง ๆ โดยภาควิชาเสนอรายชื่อหนังสือในห้องสมุดดำเนินการจัดซื้อ หนังสือส่วนมากจึงเป็น
สายวิชาชีพ เมื่อวิทยาลัยครูเปลี่ยนบทบาทเป็นมหาวิทยาลัย การจัดการเรียนการสอนสามารถ
เปิดสาขาวิชาที่นอกเหนือจากวิชาชีพครูเป็นสาขาวิชาการอื่น และเนื่องจากเป็นระยะเริ่มต้น
การเตรียมหนังสือเอกสารต่าง ๆ ทางด้านวิชาการอื่นจึงยังไม่ครบสมบูรณ์เป็นผลให้นักศึกษา
ให้ค่าเฉลี่ยในข้อนี้ระดับปานกลาง ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการจัด
หาหนังสือเข้าห้องสมุดคือ วิทยาลัยขาดงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือ (ความถี่ 11) จึง
เป็นผลให้การจัดหาหนังสือ เป็นไปด้วยความล่าช้า

เมื่อพิจารณาถึงคุณภาพของการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญาและ
ความสามารถ ปรากฏว่าข้อ 10 "วิทยาลัยจัดหนังสือในห้องสมุดให้มีเพียงพอและมีเนื้อหา
สอดคล้องกับวิชาที่เรียน" ได้รับการจัดอันดับจากทั้ง 3 กลุ่มให้เป็นอันดับ 1 และอันดับ 2 จาก
อาจารย์ แสดงว่า วิทยาลัยได้เห็นความสำคัญในข้อนี้จึงพยายามจัดหนังสือให้มีมากและพอ
เพียงกับจำนวนของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรรถพร คุณพันธ์ (2521 :
23-24) ในทฤษฎีเฉพาะที่ 5 ที่ว่า "มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดีได้จะต้องมีอาคาร
สถานที่ดีทั้งในปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องอาหาร มีที่นั่งพักผ่อน
และอื่น ๆ" เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา" แสดงว่าวิทยาลัยได้ให้ความเอาใจใส่ในด้าน
หนังสือ คำว่า เพื่อ เป็นแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมของนักศึกษา

เมื่อดูผลการวิจัยส่วนสถานภาพของนักศึกษา เกี่ยวกับคะแนนเฉลี่ยของ
นักศึกษพบว่า นักศึกษาส่วนมาก (ร้อยละ 51.33) มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-2.99
รองลงมา (ร้อยละ 33.67) มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.00-2.49 และคะแนนเฉลี่ย 3.00-
3.49 (ร้อยละ 11.67) และมีนักศึกษาน้อยที่สุดที่มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึง 2.00 (ร้อยละ 2.33)
แสดงว่ากิจกรรมที่วิทยาลัยจัดพัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญาและความสามารถ จัดได้ระดับปาน-
กลาง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นด้านนี้ระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) หากวิทยาลัยสามารถแก้ไขกิจกรรมข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำ นักศึกษา
น่าจะมีผลการเรียนที่ดีกว่านี้

ส่วนความต้องการกิจกรรม เพื่อพัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญาและความสามารถ
ตามแบบสอบถาม ปรากฏว่า ข้อ "วิทยาลัยจัดหนังสือในห้องสมุดให้มีเพียงพอและมีเนื้อหา

สอดคล้องกับวิชาที่เรียน" ได้ค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 จากนักศึกษา แสดงว่าห้องสมุดเป็นแหล่งวิชาการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียน ในขณะที่ผู้บริหารให้ข้อ "ผู้บริหารส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้และมีกปฏิบัติด้วยตนเอง จากการทดลอง โดยการจัดสถานที่ทดลอง และให้การสนับสนุนการทดลองจะครอบคลุมถึงด้านเกษตร อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ และด้านอื่น ๆ" เป็นอันดับ 1 แสดงว่าผู้บริหารวิทยาลัยได้ตระหนักถึงการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยหลักการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ ให้รู้แจ้งเห็นจริงอันจะเป็นประโยชน์ต่อการออกไปประกอบอาชีพ ส่วนอาจารย์ให้ข้อ "วิทยาลัยสนับสนุนให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง" แสดงว่าอาจารย์ผู้สอนต้องการให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงความคิด แสดงผลงานที่ได้จากการศึกษา แล้วนำมาเผยแพร่ให้นักศึกษาและบุคคลทั่วไปได้ศึกษา และขณะเดียวกันนักศึกษาจะได้มีโอกาสได้ชมผลงานของนักศึกษาสาขาวิชาอื่น ๆ ทำให้เกิดความรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรรถพร คุณพันธ์ (2521 : 23-24) ในทฤษฎีเฉพาะที่ 3 คือ "สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่ดีจะต้อง เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งด้านวิชาการ สันทนาการ กีฬา และศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งกิจกรรมเสริมสร้างให้นิสิตรู้อรอบ เป็นบัณฑิตทั้งกายและจิตใจ คือ ให้เป็นผู้มีความรู้และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในบทบาทผู้นำและผู้ตามที่ดี"

ส่วนข้อที่ทั้ง 3 กลุ่ม ให้ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ "วิทยาลัยจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักศึกษาที่ทำกิจกรรมและนักศึกษาที่เรียนอ่อน" ($\bar{X} = 1.91$) ที่เป็นดังนี้เพราะว่าการดำเนินงานในข้อนี้วิทยาลัยได้ให้ความอิสระแก่ภาควิชาที่จะสอนซ่อมเสริมแก่นักศึกษา แต่จากสภาพงานที่อาจารย์สทวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ทำอยู่ในขณะนี้ไม่เอื้อที่จะทำได้ เพราะมีงานสอนประจำภาคปกติมากอยู่แล้ว ดอนเย่นต้องสอนนักศึกษา ในโครงการอบรมครูและบุคลากรประจำการ นอกจากนี้ลักษณะงานสทวิทยาลัยอาจารย์นอกจากจะทำการสอนแล้วยังต้องทำงานธุรการหรือ แผนกการอีกหน้าที่หนึ่งด้วย จึงทำให้ไม่มีเวลาสอนซ่อมเสริมแก่นักศึกษาได้เต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์คือ ปัญหาและอุปสรรคของการสอนซ่อมเสริมคือ อาจารย์ไม่มีเวลาทำการสอนมีเพียงบางภาควิชาที่อาจารย์นัดนักศึกษามาฝึกงานเพิ่มเติมในวันหยุด

กิจกรรมที่วิทยาลัยจัดพัฒนานักศึกษานอกเหนือจากแบบสอบถามที่ทั้ง 3 กลุ่ม เห็นว่าจัดดำเนินการมากคือ "วิทยาลัยสนับสนุนให้นักศึกษาไปดูงานและชมนิทรรศการตาม สถาบันต่าง ๆ" (ความถี่ 167) และข้อ "วิทยาลัยเปิดโอกาสให้ชมรมต่าง ๆ จัดแสดงผลงานของชมรมเนื่องในโอกาสต่าง ๆ" นั้นแสดงว่าวิทยาลัยมีนโยบายอย่างแน่ชัดที่จะสนับสนุน ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสชมผลงาน นิทรรศการ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และสนับสนุนให้นักศึกษาแสดงความสามารถที่ได้จากการเรียนรู้

ความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญาและความสามารถ อันดับ รองลงมาที่นำพิจารณาคือ "วิทยาลัยจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักศึกษาที่ทำกิจกรรมและนักศึกษา ที่เรียนอ่อน" ได้รับความต้องการเป็นอันดับ 2 และอันดับ 3 จากนักศึกษา และอันดับ 3 จาก ผู้บริหาร แสดงว่านักศึกษายังมีความต้องการที่จะให้อาจารย์สอนซ่อมเสริมให้แก่นักศึกษา แต่การจัดดำเนินการข้อนี้นี้มีปัญหาและอุปสรรคดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

เมื่อพิจารณาความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษานอกเหนือจากแบบสอบถาม และเป็นกิจกรรมที่วิทยาลัยไม่ได้จัดดำเนินการ ปรากฏว่ากิจกรรมที่ต้องการมากคือ "วิทยาลัยจัดชั่วโมงพิเศษ โดยทำเป็นตารางระบุ วัน เวลา วิชา แล้วเชิญชวนนักศึกษา เข้ารับฟังการบรรยายจากอาจารย์" (ความถี่ 113) แสดงว่าทั้ง 3 กลุ่ม ต้องการที่จะให้ วิทยาลัยจัดดำเนินการสอนซ่อมเสริม ในข้อนี้วิทยาลัยควรดำเนินการให้ได้ โดยขอความร่วมมือกับภาควิชาต่าง ๆ ให้จัดอาจารย์แต่ละภาควิชาที่ว่างตรงกับตารางที่ทำไว้มาให้การบรรยาย ให้นักศึกษาที่สนใจฟัง

3. การพัฒนานักศึกษาด้านอาชีพ

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดดำเนินการ พัฒนานักศึกษาด้านอาชีพ ความคิดเห็นของทั้ง 3 กลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแล้วพบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็น สูงสุด ($\bar{X} = 3.44$) รองลงมาคือ อาจารย์ ($\bar{X} = 3.13$) และนักศึกษาตามลำดับ ($\bar{X} = 2.66$) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็น แตกต่างกับนักศึกษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารและอาจารย์มีค่าเฉลี่ย สูงกว่านักศึกษา การที่ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นที่ว่าวิทยาลัยดำเนินการพัฒนานักศึกษา

ในด้านนี้สูงกว่านักศึกษาเป็น เพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่ของวิทยาลัยที่จะต้องอบรมสั่งสอน ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ มีประสบการณ์ในวิชาชีพที่จะออกไปประกอบอาชีพ หลังจากสำเร็จการศึกษา หากบัณฑิตสามารถปฏิบัติงานทุกคนย่อมถือว่าเป็นผลสำเร็จของวิทยาลัยอย่างหนึ่งในการผลิตบัณฑิตของวิทยาลัย ดังจะเห็นได้จากการให้ค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากกว่าผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมาคือ อาจารย์ ($\bar{X} = 4.01$) ในข้อ 1 "วิทยาลัยจัดให้นักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติหรือสัมผัสกับสภาพงานจริง เพื่อให้เกิดทักษะในประสบการณ์วิชาชีพอย่างเพียงพอ" ขณะที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) ที่นักศึกษาเห็นดังนี้เป็น เพราะว่าการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษายังน้อย ระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์สั้น ประสบการณ์ที่ได้รับยังไม่พอกับความต้องการ จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านอาชีพพบว่า การจัดส่งนักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามหน่วยงานต่าง ๆ มีปัญหาและอุปสรรคคือ ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างวิทยาลัยกับหน่วยงานที่ฝึก (ความถี่ 16) และระยะเวลาการฝึกประสบการณ์น้อยเกินไป โดยเฉพาะนักศึกษาสายวิชาการอื่น (ความถี่ 14) แสดงว่าการส่งนักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ขาดการประสานงานที่ดี วิทยาลัยอาจไม่ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนการประเมินผลที่ชัดเจนให้แก่หน่วยงานได้ทราบจึงเกิดปัญหา และการที่มีเวลาฝึกประสบการณ์จำกัด อาจทำให้นักศึกษายังไม่มีประสบการณ์ที่แท้จริง ส่วนข้อที่ทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นต่ำ ($\bar{X} = 2.33$) คือข้อ 10 "วิทยาลัยจัดห้องสมุดอาชีพที่มีข้อมูลทางด้านอาชีพ เช่น เอกสาร ภาพยนตร์ เทป บรรยาย ด้านอาชีพต่าง ๆ ให้นักศึกษาและอาจารย์ที่สนใจได้ศึกษาข้อมูล" ที่เป็นเช่นนั้นเพราะการจัดห้องสมุดอาชีพในสหวิทยาลัยยังไม่ได้จัดดำเนินการอย่างจริงจัง การรวบรวมข้อมูล เอกสาร และภาพยนตร์เกี่ยวกับอาชีพด้านต่าง ๆ ยังไม่มี ข้อมูลยังขาดอีกมาก

คุณภาพการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาด้านอาชีพนี้ ปรากฏว่าข้อ 1 "วิทยาลัยจัดให้นักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติ หรือสัมผัสกับสภาพงานจริง เพื่อให้เกิดทักษะในประสบการณ์วิชาชีพอย่างเพียงพอ" ได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับที่ 1 จาก 3 กลุ่ม แสดงว่าวิทยาลัยทั้ง 3 กลุ่มเห็นความสำคัญของการฝึกปฏิบัติ เป็นสิ่งจำเป็นต่อการศึกษเล่าเรียนอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ Miller and Princes (อ้างในพรชูลี อาชวอำรุง 2525 : 205) ข้อ 12 ที่ว่า "การเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสฝึกภาคปฏิบัติและลงมือใช้ความคิด

และวิธีการใหม่ ๆ จะช่วยให้เกิดการพัฒนา" ซึ่งข้อนี้วิทยาลัยได้จัดสนองความต้องการเป็น
 อย่างดี โดยการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม วิทยาลัยจัดอาจารย์นิเทศก์
 ออกให้คำแนะนำและดูแลอย่างใกล้ชิด คุณภาพการจัดข้อที่นำพิจารณาอีกข้อคือ "วิทยาลัยแนะ
 นำข้อมูลและการประกาศรับสมัครงานของหน่วยงานต่าง ๆ ให้นักศึกษาได้ทราบ" ได้รับการ
 จัดอันดับ เป็นอันดับ 2 และอันดับ 3 จากผู้บริหาร และอันดับ 3 จากนักศึกษาแสดงว่า
 วิทยาลัยได้พยายามหาข้อมูลเกี่ยวกับการรับสมัครงานจากหน่วยงานต่าง ๆ มาประกาศให้
 นักศึกษาทราบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วชิรญา บัวศรี (2527 : 31) กล่าวไว้ใน
 ข้อ 1. "การบริการจัดหางานและดำเนินการได้ ต้องเป็นแหล่งข้อมูลตลาดแรงงานให้บัณฑิต
 และนักศึกษา" และ: "วิทยาลัยได้ปลุกฝังให้นักศึกษามีความรักและ เกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ
 ที่คาดว่าจะทำในอนาคต" ได้รับการจัดอันดับให้อยู่อันดับที่ 2 จากอาจารย์และนักศึกษา
 แสดงว่าวิทยาลัยได้พยายามอย่างเต็มที่ที่จะสร้างค่านิยม สร้างความรัก ความศรัทธา และ
 ทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพให้นักศึกษา

เมื่อพิจารณาความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านอาชีพ ปรากฏว่า ทั้ง 3
 กลุ่มต้องการข้อ 11 "วิทยาลัยจัดอบรมพิเศษให้แก่นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา เพื่อเป็น
 การเตรียมตัวในการสอบเข้าทำงาน" เป็นอันดับ 1 และอันดับ 2 จากผู้บริหาร และอัน-
 ดับ 3 จากอาจารย์ แสดงให้เห็นว่าทั้ง 3 กลุ่ม มีความห่วงใยในเรื่องการหางานทำให้
 นักศึกษา เป็นเพราะว่าผู้บริหาร และอาจารย์มีความห่วงใยและความผูกพันในฐานะครูกับ ศิษย์
 ที่ต้องการเห็นศิษย์มีงานทำมีอาชีพที่สุจริต ประกอบกับตำแหน่งงานมีน้อยขณะที่ผู้จบการศึกษา
 แต่ละปีเพิ่มขึ้นมาก คู่แข่งขันในการสอบเข้าทำงานก็เพิ่มขึ้น จึงหาทางช่วยเหลือ โดยการจัด
 ฝึกอบรมให้แก่นักศึกษาเพื่อ เป็นการทบทวนความรู้และแนะนำในสิ่งที่นักศึกษายังไม่มีประสบการณ์

ส่วนความต้องการกิจกรรมพัฒนานักศึกษานอก เหนือจากแบบสอบถาม ปรากฏ
 ว่าวิทยาลัยจัดมากในข้อ 10 "แนะนำข้อมูลแหล่งรับสมัครงานในวันปัจฉิมนิเทศ" แสดงว่า
 วิทยาลัยได้ย้ำและทบทวน แจ้งข่าวสารให้นักศึกษาทราบข้อมูลการรับสมัครงานของหน่วยงาน
 ต่าง ๆ ก่อนที่จะจบการศึกษา แต่ความต้องการนอกเหนือจากแบบสอบถามและกิจกรรมที่
 วิทยาลัยไม่ได้จัด พบว่า กิจกรรมที่ต้องการมากคือ "วิทยาลัยนำนักศึกษาดูสถานที่ประกอบ
 การจริง" แสดงว่าทั้ง 3 กลุ่มต้องการที่จะให้นักศึกษาดูวิธีการ ขบวนการ ขั้นตอนของการ
 ทำงานแต่ละอาชีพ ซึ่งจะให้นักศึกษาเข้าใจ และเกิดความรักความประทับใจ และมีความ
 ซาบซึ้ง เกิดทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ

4. การพัฒนานักศึกษาด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม ทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) เมื่อเรียงลำดับความคิดเห็น ผู้บริหารมีความคิดเห็นในระดับ ($\bar{X} = 3.51$) รองลงมาคือ อาจารย์ ($\bar{X} = 3.09$) และนักศึกษาตามลำดับ ($\bar{X} = 2.65$) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้บริหารและอาจารย์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะวิทยาลัยได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับสังคม ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบประเพณีและวัฒนธรรมให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจะเห็นได้จากการให้ค่าคะแนนระดับมาก จากผู้บริหารสูงสุด ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาคือ อาจารย์ ($\bar{X} = 3.72$) ในข้อ 3 "วิทยาลัยจัดกิจกรรมที่ฝึกความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี เช่น การจัดกิจกรรมชมรม การอยู่ค่ายพักแรมจัดกิจกรรมลูกเสือ เป็นต้น" ส่วนนักศึกษาเห็นว่าวิทยาลัยได้จัดดำเนินการในข้อนี้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ที่นักศึกษาเห็นดั่งนี้อาจเป็นเพราะว่าการเข้าค่ายพักแรมหรือการจัดกิจกรรมลูกเสือ นักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง เพื่อเป็นค่าอาหาร และค่าอุปกรณ์ ทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น นักศึกษาบางคนอาจเรียนไม่ทันในบางวิชา การจัดดำเนินการกิจกรรมข้อนี้จากผลการสัมภาษณ์ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการจัดฝึกอบรมลูกเสือคือ "มีผลกระทบต่อการเรียนวิชาอื่น" (ความถี่ 17) และอาจารย์ที่เป็นวิทยากรลูกเสือทำการสอนวิชาปกติได้ไม่เต็มที่ (ความถี่ 13) จึงเป็นผลให้นักศึกษาให้ค่าเฉลี่ยข้อนี้ต่ำ ส่วนข้อที่ทั้ง 3 กลุ่มเห็นว่าวิทยาลัยจัดดำเนินการน้อย ($\bar{X} = 2.36$) คือ ข้อ 10 "วิทยาลัยได้จัดบริการพัฒนาอารมณ์ให้แก่นักศึกษา โดยให้นักศึกษาเข้าพบอาจารย์เพื่อแนะนำด้านอารมณ์" ที่เป็นดั่งนี้เป็นเพราะว่า การจัดบริการพัฒนาอารมณ์ให้นักศึกษายังไม่มีหน่วยงานให้บริการอย่างชัดเจน งานของฝ่ายแนะแนวจะเป็นการให้คำปรึกษาเรื่องส่วนตัว การจัดหาทุนมากกว่าให้บริการแนะแนว เรื่องการควบคุมอารมณ์ แต่มีชมรมพุทธศาสตร์ ที่ให้บริการนักศึกษาด้านการควบคุมอารมณ์ มีฝึกนั่งสมาธิให้จิตสงบ แต่นักศึกษาใช้บริการน้อย ส่วนมากจะเป็นสมาชิกชมรมเท่านั้น

กิจกรรมที่วิทยาลัยจัดดำเนินการพัฒนานักศึกษาด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรม และจริยธรรม นอกเหนือจากแบบสอบถามพบว่า กิจกรรมที่จัดมาก (ความถี่ 112) คือ

"วิทยาลัยจัดโครงการอบรมรักษาความมั่นคงภายในแก่นักศึกษา" เนื่องจากเป็นโครงการที่ฝ่ายความมั่นคง (ทหาร) ขอความร่วมมือจากวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเป็นผู้ที่เสียสละเพื่อสังคม รวมทั้งเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

เมื่อพิจารณาถึงคุณภาพการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ปรากฏว่าข้อ "วิทยาลัยส่งเสริมให้สหภาพหรือสโมสรนักศึกษาได้ทำงานอย่างอิสระ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมดูแลอย่างใกล้ชิด" ได้รับการจัดอันดับให้เป็นอันดับ 1 จากอาจารย์ และอันดับ 2 จากผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา แสดงว่าวิทยาลัยได้สนับสนุนให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Miller and Princes (อ้างใน พรชูลี อาชวอรุ่ง 2525 : 265) ข้อ 6 คือ "ควรให้นักศึกษามีอิสระที่จะได้ลองแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก โดยไม่ต้องกลัวการโจมตีหรือปฏิเสธความคิดเห็น" การที่วิทยาลัยเน้นข้อนี้เป็นเพราะต้องการฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักเคารพต่อกฎระเบียบ ให้รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะและรู้จักการติดต่อประสานงาน สร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลทุกระดับทั้งในวิทยาลัยและนอกวิทยาลัย และทราบขั้นตอนการดำเนินงานอันจะเป็นประโยชน์ต่อการออกไปประกอบอาชีพต่อไป ซึ่งการพัฒนานักศึกษาข้อนี้ สอดคล้องกับความคิดของ ประกิจ วิริโยทัย (2527 : 70-80) เกี่ยวกับคุณสมบัติที่ต้องการจากบัณฑิตในการรับเข้าทำงานคือ ข้อ 5 มีประสบการณ์ด้านกิจกรรมนักศึกษา ขณะศึกษาในมหาวิทยาลัย กิจกรรมที่วิทยาลัยจัดเพื่อพัฒนานักศึกษาด้านนี้ที่น่าสนใจคือ "วิทยาลัยจัดกิจกรรมผู้นำผู้ตามที่ดี เช่น กิจกรรมชมรม" การอยู่ค่ายพักแรม จัดกิจกรรมลูกเสือ เป็นต้น" ได้รับการจัดอันดับอยู่ในอันดับ 1 จากผู้บริหาร อันดับ 3 จากอาจารย์และนักศึกษา แสดงว่าวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาด้านการเป็นผู้นำและผู้ตามอย่างแท้จริง เพราะกิจกรรมนี้สามารถทำให้นักศึกษาเกิดความรับผิดชอบ อดทนสามัคคีกลมเกลียวกัน รู้จักการใช้ชีวิตร่วมกัน รู้จักการเสียสละ ช่วยเหลือหมู่คณะ ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นพลเมืองดีของชาติต่อไป

กิจกรรมที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต้องการเพื่อพัฒนานักศึกษาในแบบสอบถาม ปรากฏว่าข้อ "วิทยาลัยจัดหน่วยพัฒนาบุคลิกภาพให้มีทั้งกิจกรรมบรรยายและแนวทางปฏิบัติ" ได้รับความต้องการเป็นอันดับ 1 จากผู้บริหาร และอันดับ 3 จากนักศึกษา แสดงว่าผู้บริหารได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพให้นักศึกษา เพราะบัณฑิตที่ดี

ต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี ซึ่งหมายถึง การวางตัว ลักษณะท่าทาง การเข้าสังคม กิริยามารยาท การปฏิบัติตนตาม วัฒนธรรม กิจกรรมข้อนี้ถึงแม้วิทยาลัยจะมีหน่วยพัฒนาบุคลิกภาพก็ตาม แต่การพัฒนาในด้านนี้ยังไม่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจนัก เพราะผลจากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาขาดการพัฒนาและมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม เป็นโครงการระยะสั้นและวิทยาลัยขาดการติดตามผลภายหลัง จากเสร็จสิ้นโครงการแล้ว และอีกข้อที่น่าสนใจคือ "วิทยาลัยได้จัดฝึกอบรมกิริยามารยาทของสังคมไทยแก่นักศึกษา เช่น การกราบไหว้ การปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่และสังคม" เป็นข้อต้องการอันดับ 2 จากอาจารย์ นักศึกษา และอันดับ 3 จากผู้บริหาร เพราะกิริยามารยาททางสังคมดังกล่าวเป็นวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของชาติและมีการถือปฏิบัติกันมาช้านาน จนกลายเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชาติ ดังนั้นจึงจำเป็นที่นักศึกษาครูจะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดี และถ่ายทอดให้แก่ชนรุ่นหลัง อันจะเป็นการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชาติสืบต่อไป

สำหรับกิจกรรมที่ต้องการของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเพื่อพัฒนานักศึกษาด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม นอกเหนือจากแบบสอบถามและวิทยาลัยไม่ได้จัดกิจกรรมที่ทั้ง 3 กลุ่มต้องการมากที่สุดคือ "วิทยาลัยเชิญบุคคลตัวอย่างหรือผู้มีชื่อเสียงทางคุณธรรมและจริยธรรมมาบรรยายและเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบปะ พูดคุย" แสดงว่าทั้ง 3 กลุ่มต้องการที่จะพัฒนานักศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม ต้องการทราบหลักการหรือแนวทางปฏิบัติการแสดงออก ซึ่งความมีคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อถือเป็นการปฏิบัติและกิจกรรมที่ต้องการมากที่สุดคือ "วิทยาลัยจัดโครงการธรรมทายาทในช่วงปิดภาคการศึกษา" แสดงว่า ความต้องการของทั้ง 3 กลุ่มทั้งระดับต้องการมากที่สุด และต้องการมาก ยังต้องการกิจกรรมที่จะพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม มีจิตใจสงบเยือกเย็น มีความเอื้อเฟื้อละจากความโลภ โกรธ หลงทั้งปวง เพื่อทำจิตใจให้สบาย มีสมาธิในการศึกษาเล่าเรียน และหลังจบการศึกษาแล้วต้องเป็นคนดีที่สังคมต้องการ

การให้ความสำคัญของการพัฒนานักศึกษา

ส่วนการให้ลำดับความสำคัญของการพัฒนานักศึกษา ปรากฏว่าข้อ "แนวทางพัฒนานักศึกษาด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม" ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 (ร้อยละ 33.70) แสดงว่าทั้ง 3 กลุ่มให้ความสำคัญเกี่ยวกับแนวทางพัฒนานักศึกษาด้านนี้เป็นเพราะว่า จากสภาพเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบันทำให้คนต้องพยายามดิ้นรนต่อสู้

เป็นเพราะว่า จากสภาพเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบันทำให้คนต้องพยายามดิ้นรน ต่อสู้ แข่งขัน เพื่อการยังชีพ อันเป็นสาเหตุให้คนเห็นแก่ตัว เอารอด เอาเปรียบผู้อื่น และใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนปรารถนา โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องหรือคุณธรรมและจริยธรรม นอกจากนั้นในปัจจุบันเยาวชนไทยส่วนใหญ่กำลังคนอยู่ภายใต้อิทธิพลจากค่านิยม และวัฒนธรรมตะวันตกที่บางสิ่งบางอย่างขัดกับวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของไทย ดังนั้นกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 3 จึงเห็นว่ามีควมจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องพัฒนานักศึกษาด้านนี้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเยาวชนแห่งชาติในปัจจุบัน และเมื่อก้าวถึงนักศึกษาครูซึ่งโดยวิชาชีพแล้วจะต้องออกไปประกอบอาชีพและให้การอบรมสั่งสอนเยาวชนของชาติให้เป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านวิชาการ และคุณธรรม ดังนั้นนักศึกษาครูจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และผู้พบเห็น

ส่วนการให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารเห็นว่า การพัฒนานักศึกษาด้านอาชีพ (ร้อยละ 20) ควรได้รับการพัฒนาเป็นอันดับที่ 2 ที่ผู้บริหารมีความคิดเห็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่า ในสภาพปัจจุบันมีบัณฑิตสาขาต่าง ๆ วางงานมาก ทั้งนี้เพราะไม่มีงานที่ตรงกับสาขาที่เรียนมาและอัตราที่จะรับเข้าทำงานมีน้อย เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้บริหารที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในสภานิติบัญญัติเห็นความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องฝึกประสบการณ์ให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถ ให้เป็นผู้ที่เก่งคน และเก่งงาน เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาไปแล้วจะสามารถออกไปประกอบอาชีพอิสระได้ ซึ่งเท่าเทียมว่าการจัดการศึกษาของวิทยาลัยประสบผลสำเร็จ

สำหรับอาจารย์เห็นว่าการพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต (ร้อยละ 29.23) ควรได้รับการพัฒนาเป็นอันดับที่ 2 เพราะเห็นว่าสุขภาพกายและจิต เป็นสิ่งสำคัญพื้นฐานที่จะนำไปสู่การศึกษาเล่าเรียนและการดำรงชีวิต หากนักศึกษา เป็นผู้ที่มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์ ปราศจากโรคภัย นักศึกษาสามารถจะศึกษาเล่าเรียนได้อย่างดี การที่มีสุขภาพที่สมบูรณ์ย่อมทำให้สุขภาพจิตดีด้วย ดังที่ทราบกันว่ากายและจิต เป็นสิ่งที่สัมพันธ์กันจนเกือบจะแยกจากกันไม่ได้ ฉะนั้นหากสุขภาพกายและจิตสมบูรณ์ก็จะส่งผลให้นักศึกษาสามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างไม่มีอุปสรรค เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วก็จะสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็น เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาเป็นอันดับที่ 2 ของนักศึกษา คือ การพัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญาและความสามารถ (ร้อยละ 29.00) ที่นักศึกษาเห็นดังนี้เป็น เพราะ

การพัฒนาด้านนี้จะทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ผักปฏิบัติ ทดลอง อธิปราชัย มีความกล้าที่จะแสดงออกในสิ่งที่เห็นว่าถูกต้องและเป็นประโยชน์ เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาไปแล้ว สามารถที่จะนำเอาวิชาความรู้ที่เรียนมาออกไปสร้างงานหรือประกอบอาชีพได้

สรุป ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบแนวทางพัฒนานักศึกษาด้านต่าง ๆ โดยจัดอันดับความสำคัญในการพัฒนา ได้ดังนี้

1. การพัฒนานักศึกษาด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม
2. การพัฒนานักศึกษาด้านอาชีพ
3. การพัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญาและความสามารถ
4. การพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต

ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนานักศึกษา

จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนานักศึกษาทั้ง 4 ด้าน โดยจัดอันดับความสำคัญของการพัฒนานักศึกษาดังนี้

1. การพัฒนาบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม

ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การพัฒนานักศึกษาด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรมมีความสำคัญเป็นอันดับ 1 ที่ทางวิทยาลัยจะต้องเน้นการพัฒนาด้านนี้ ทั้งนี้เพราะสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิตสาขาวิชาชีพครูเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งบัณฑิตเหล่านี้จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์และผู้ที่พบเห็น ฉะนั้นเพื่อให้บรรลุการพัฒนาด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม วิทยาลัยควรสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมที่จัดดำเนินการอยู่แล้ว เช่น การส่งเสริมให้สภหรือสโมสรนักศึกษาได้ทำงานอย่างอิสระ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมดูแลอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี และการจัดให้นักศึกษามีโอกาสสนทนาธรรมทุกสัปดาห์ให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนั้นสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ควรที่จะจัดและส่งเสริมกิจกรรมที่ทั้ง 3 กลุ่ม ตัวอย่างที่ต้องการคือ การเชิญบุคคลตัวอย่างหรือผู้ที่มีชื่อเสียงทางคุณธรรมและจริยธรรมมาบรรยายและเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบปะพูดคุย จัดโครงการธรรมทายาทในช่วงปิดภาคการศึกษา การจัดประกวดมารยาทและการปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย และจัด

ให้นักศึกษามีประสบการณ์ตรงในการติดติดสื่อสาร ประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก ในการจัดกิจกรรม

เพื่อให้การพัฒนานักศึกษาในด้าน มีมีลักษณะที่ต่อเนื่องและได้ผลอย่างจริงจัง วิทยาลัยควรนิมนต์พระที่มีชื่อเสียงมาบรรยายธรรมและแนะนำการฝึกสมาธิในช่วงโมฆกิจกรรม เดือนละครั้ง และวิทยาลัยควรจัดห้องส้วหรับให้นักศึกษา ได้ฝึกสมาธิได้อย่างสะดวก นอกจากนี้การพัฒนาบุคลิกภาพทางสังคม วิทยาลัยควรจัดโครงการอบรมมารยาทและการเข้าสังคม การปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่ การแต่งกาย มารยาทในการรับประทานอาหาร การให้ความรู้เกี่ยวกับการเข้าสู่และการใช้ชีวิตสมรส เป็นต้น โดยวิทยาลัยขอความร่วมมือและประสานงานกับศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติ และเชิญบุคคลที่มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จในชีวิตด้านต่าง ๆ มาบรรยายและให้การฝึกอบรม ฝึกปฏิบัติแก่นักศึกษา นอกจากนี้วิทยาลัยควรติดต่อขอเยี่ยมภพยนต์ เพ็โทรทัศน์ เกี่ยวกับเนื้อหาดังกล่าวมาฉายให้นักศึกษาได้ชมทุกสัปดาห์

2. การพัฒนาด้านอาชีพ

การพัฒนาด้านนี้ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์จะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนานักศึกษา เป็นอันดับที่ 2 ทั้งนี้เพราะเนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ในปัจจุบันได้ก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานในสังคม โดยเฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ต้องประสบปัญหาด้านการหางานทำเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงจำเป็นที่สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์จะต้องมีการพัฒนาด้านอาชีพ เพื่อเป็นการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพภายหลังจากการสำเร็จการศึกษาแล้ว อันจะเป็นผลให้ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพและเป็นประโยชน์ต่อสังคม ในปัจจุบันถึงแม้ว่าวิทยาลัยจะจัดให้นักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติหรือสัมผัสกับสภาพงานจริง เพื่อให้เกิดทักษะในประสบการณ์วิชาชีพอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับดีแล้วก็ตาม วิทยาลัยควรมีห้องสมุดอาชีพที่มีข้อมูลทางด้านอาชีพต่าง ๆ เช่น แหล่งอาชีพ สถานที่ตั้ง ลักษณะงาน โอกาสในความก้าวหน้าในด้านอาชีพ สวัสดิการ สถานที่รับสมัครและสถานที่สอบ เป็นต้น เพื่อให้นักศึกษาที่สนใจได้ศึกษาข้อมูล รวมทั้งการจัดมีจลิมนิเทศและการอบรมพิเศษ ให้แก่นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมตัวในการสอบเข้าทำงาน และจัดพานักศึกษาไปดูสถานที่ประกอบการจริง

3. การพัฒนาด้านสติปัญญาและความสามารถ

สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์จำเป็นต้องมีการพัฒนาด้านนี้ในลำดับต่อมา เพราะการจัดการศึกษาเป็นการถ่ายทอดและพัฒนาสติปัญญา ความรู้ และความสามารถให้แก่นักศึกษา เพื่อที่จะได้นำเอาความรู้ความสามารถนั้นไปประกอบอาชีพ และทำประโยชน์แก่สังคมต่อไป สำหรับการพัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญาและความสามารถนั้น จะต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาคิดหาเหตุผล ค้นคว้า และฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจากการทดลอง โดยการจัดสถานที่ทดลองทั้งด้านการเกษตร อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ และด้านอื่น ๆ รวมทั้งการสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ เช่น สนับสนุนให้นักศึกษาเข้าชมนิทรรศการที่ทางวิทยาลัย และสถานอื่น ๆ จัด และเปิดโอกาสให้ชมรม ภาควิชาต่าง ๆ จัดแสดงผลงานทางวิชาการ อนึ่ง ถึงแม้ว่าทางวิทยาลัยจะจัดหนังสือในห้องสมุดให้เพียงพอและมีเนื้อหาสอดคล้องกับวิชาที่เรียนอยู่ในเกณฑ์ดีแล้วก็ตาม แต่นักศึกษายังต้องการที่จะให้วิทยาลัยจัดบริการด้านนี้เป็นอันดับ 1 เพราะห้องสมุดนั้นเป็นแหล่งวิทยาการที่นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าได้อย่างสะดวกด้วยตนเอง นอกจากนี้วิทยาลัยควรจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักศึกษาที่ทำกิจกรรม และนักศึกษาที่เรียนอ่อนเป็นพิเศษ โดยการจัดตารางวิชา วัน เวลา และแจ้งให้นักศึกษาทราบเพื่อเข้ารับฟังการบรรยายจากอาจารย์

4. การพัฒนาด้านสุขภาพกายและจิต

การที่สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์จะบรรลุซึ่งการพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ นั้น จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนานักศึกษาให้มีสุขภาพที่แข็งแรงและสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ฉะนั้นถึงแม้ว่าในปัจจุบันทางวิทยาลัยจะจัดที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ มีสวน เพื่อสร้างบรรยากาศให้นักศึกษามีความสดชื่น ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีทั้งด้านปริมาณและคุณภาพแล้วก็ตาม ทางวิทยาลัยก็ควรที่จะต้องมีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อให้การพัฒนาด้านสุขภาพกายและจิตมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น วิทยาลัยควรจัดกิจกรรมกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เช่น การจัดกีฬาระหว่างวิชาเอก และร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ควรจัดให้มีการตรวจสุขภาพนักศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และจัดทำระเบียบประวัติสุขภาพไว้ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนานักศึกษาต่อไป ทั้งนี้โดยอาจขอความร่วมมือจากโรงพยาบาล

หรือมหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมทั้งการจัดและ
การควบคุมการให้บริการด้านอาหารให้มีความสะอาดและถูกต้องตามหลักโภชนาการ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
นั้น สรุปได้ว่า ควรที่จะต้องมีการพัฒนานักศึกษาทั้งด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและ
ความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรมไปพร้อม ๆ
กัน ทั้ง 4 ด้าน แต่ด้านที่มีความสำคัญเร่งด่วนได้แก่ การพัฒนาด้านบุคลิกภาพทางสังคม
คุณธรรมและจริยธรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

เพื่อให้บรรลุผลในการพัฒนานักศึกษาตามข้อเสนอแนะทางพัฒนาทั้ง 4 ด้านที่
กล่าวแล้วในข้างต้น ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะความคิดเห็นต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารวิทยาลัยควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาด้าน
สุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม
คุณธรรมและจริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้คณาจารย์และผู้เกี่ยวข้อง
สามารถยึด เป็นแนวปฏิบัติให้สอดคล้องและเป็น เอกภาพ
2. ผู้บริหารควรจัดสัมมนาบุคลากรในวิทยาลัยให้เห็นถึงความสำคัญ
แนวคิด ทฤษฎี และแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพ
กายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรม
และจริยธรรม
3. ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายที่แน่ชัด เกี่ยวกับการส่งเสริมขวัญและ
กำลังใจแก่อาจารย์และบุคลากรที่มีส่วนร่วมและอุทิศตน เพื่อการพัฒนานักศึกษา
4. วิทยาลัยควรจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เนื่องจากการ
พัฒนานักศึกษาด้านสุขภาพกายและจิต ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านอาชีพ และด้าน

บุคลิกภาพทางสังคม คุณธรรมและจริยธรรม ต้องอาศัยระยะเวลาและมีลักษณะที่ต่อเนื่องจึง
จะเกิดประสิทธิผล

5. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดกิจกรรมร่วมกับวิทยาลัย ซึ่งจะทำให้นักศึกษาเกิดความภาคภูมิใจที่ตนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์กิจกรรมนั้น ๆ อันจะเป็นแรงจูงใจให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมอย่างพร้อมเพรียง และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน

6. การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ วิทยาลัยควรให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายและการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา รวบรวมวิธีการเข้าร่วมกิจกรรมที่วิทยาลัยจัดดำเนินการ

7. วิทยาลัยควรประชาสัมพันธ์การจัดดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ เพื่อเป็นการเชิญชวนให้อาจารย์และนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม

8. การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งควรมีการประเมินผล รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และควรเผยแพร่ผลการประเมินผลให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงแนวทางการพัฒนานักศึกษาในแต่ละด้านอย่างละเอียด
2. ควรศึกษาถึงแนวทางการพัฒนานักศึกษาทั้ง 4 ด้าน ในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบแนวทางพัฒนานักศึกษาทั้ง 4 ด้านระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน